

Санітарно – просвітницька інформація «Вакцина проти ВПЛ: щеплення, яке «працює на випередження» раку»

Вакцина проти ВПЛ: щеплення, яке «працює на випередження» раку

Вірус папіломи людини (ВПЛ) — це дуже поширена інфекція, яка передається переважно під час статевих контактів і часто минає непомітно. Але частина типів ВПЛ належать до «високого онкогенного ризику» і можуть спричиняти рак шийки матки, а також інші види раку та генітальні бородавки в жінок і чоловіків. Саме тому вакцину проти ВПЛ часто називають «вакциною від раку», бо її головна мета — не лікувати інфекцію, а запобігати зараженню тими типами ВПЛ, що найчастіше призводять до злякисних змін. Найкраще вона працює тоді, коли зроблена до контакту з вірусом — тому в усьому світі її насамперед пропонують підліткам.

Перші вакцини проти ВПЛ були **ліцензовані у 2006 році** (зокрема, в ЄС Gardasil було дозволено з вересня 2006 року), а національні програми в низці країн стартували з 2007 року. Згодом підхід еволюціонував: дедалі більше держав переходять на **однодозові** схеми для віку 9–14 років, тому що це простіше організувати й легше досягати високого охоплення.

За даними ВООЗ, у 2024 році вакцина проти ВПЛ надавалася в національних програмах імунізації **у 147 країнах**, і в тому ж році **67 країн** використовували однодозову схему для більшості щеплень у дівчат 9–14 років. У публікаціях Gavi зазначається, що станом на листопад 2025 року ВПЛ-вакцинацію включили вже **понад 158 країн** (рахунок продовжує зростати).

З 1 січня 2026 року в Україні оновлений Календар профілактичних щеплень включає щеплення проти ВПЛ для дівчат віком **12–13 років** і передбачає застосування **9-валентної вакцини** (захист від найбільш онкогенних типів). Це **одноразова (однодозова) безоплатна вакцинація** для цієї вікової групи. З 9 років щеплення проводять, якщо дитина відноситься до групи ризику.

Якщо дівчинці **12–13 років**, варто звернутися до свого педіатра або сімейного лікаря й узгодити введення ВПЛ-вакцини у плані щеплень за календарем. Важливо пам'ятати: вакцина **не лікує** вже наявну ВПЛ-інфекцію, зате максимально ефективно запобігає майбутньому зараженню тими типами вірусу, які найчастіше призводять до раку шийки матки. І навіть у «вакцинованому світі» скринінг у дорослому віці залишається важливим, бо профілактика раку шийки матки — це поєднання вакцинації та регулярних обстежень.

Заклади охорони здоров'я Донецької області забезпечені вакциною проти вірусу папіломи людини.

Дізнатися про наявність вакцин в медичних закладах Донецької області можна на офіційному сайті ДУ «ДОНЕЦЬКИЙ ОЦКПХ МОЗ» за посиланням [ДУ «ДОНЕЦЬКИЙ ОЦКПХ МОЗ»](https://dn.cdc.gov.ua/citizens/vaccination/) <https://dn.cdc.gov.ua/citizens/vaccination/>

Вакцинація — це простий крок, який запобігає тисячам госпіталізацій і смертей.

#ВірусПапіломиЛюдини#ВакцинаціяРятуєДівчат#Імунітет#
ДонецькийОЦКПХ #

